

2020-04-03

Till

Samtliga ledamöter i regionstyrelsen

Över 210 000 av invånarna i Stockholms län är döva, personer med hörselskada eller personer med dövblindhet. För att de ska kunna ta del av viktig information och vara trygga i vårdsituationer behöver det finnas tillgängliga kommunikationslösningar. I den situation som just nu råder i länet, med en omfattande spridning av covid-19 är tillgänglig kommunikation än viktigare.

Under de senaste veckorna har vi uppmärksammat Region Stockholm på den bristande tillgänglighet i regionens informationsspridning vid upprepade tillfällen. Till exempel genom en debattartikel som publicerades i Dagens Samhälle den 9 mars¹. I artikeln tog vi upp att Region Stockholm behöver ta fram riktlinjer för att skapa tillgänglig kommunikation i kristider. Vi ställde också krav på att presskonferenser ska direkttextas och teckenspråkstolkas och att all rörliga media som publiceras på regionens webb ska vara textad och teckenspråkstolkad för att vara tillgänglig för alla länets invånare.

Så har det inte blivit. Regionens första pressträff med anledning av covid-19 hölls den 20 mars och sedan dess har vi haft återkommande kontakt med regionens pressavdelning för att påtala den bristande tillgängligheten och för att försöka få information om vilka rutiner regionen har kring tillgänglig information. Vid dessa kontakter har vi fått varierande svar och det har blivit tydligt för oss att rutiner kring tillgänglighet i arbetet med informationsspridning saknas. Efter våra påtryckningar har teckenspråkstolkning och textnings lagts till i efterhand för några pressträffar och sedan den 1 april finns teckenspråkstolk med i livesändningen. Textning saknas dock fortfarande i livesändningen och även om pressträffarna textas i efterhand finns det inte någon information om att detta kommer att ske, när det kommer att ske eller var det kommer att gå att hitta pressträffarna med textning och teckenspråkstolkning.

Vårt syfte med denna skrivelse är att på ett konstruktivt sätt stötta Region Stockholm i att tillgodose tillgängligheten för personer med hörselskada, döva och personer med dövblindhet. Läget i Stockholms län är kritiskt just nu och det är mycket som behöver lösas på kort tid för att undvika att konsekvenserna av smittspridningen blir för stora. Nu är inte rätt tid att upprätta omfattande rutiner. Därför vill vi bidra med vår expertkunskap och föreslå några enkla åtgärder som regionen kan vidta omgående för att säkerställa den kommunikativa tillgängligheten.

Inom kort kommer fältsjukhuset i Älvsjö att öppnas, med plats för åtminstone 600 personer. I och med den brist på rutiner vi sett i regionens informationsspridning är vi nu oroliga för hur tillgänglig kommunikationen vid vård på fältsjukhuset kommer att vara. Många i vår målgrupp är äldre och oron för att behöva vårdas för covid-19 är stor. Hur säkerhetsställer regionen att det finns möjlighet till distanstolkning på fältsjukhuset och hur försäkras man sig om att vårdpersonalen har kunskap om kommunikationslösningar för personer med hörselskada, döva och personer med dövblindhet?

¹ <https://www.dagenssamhalle.se/debatt/stora-tillganglighetsproblem-med-coronainformationen-31796>

Våra medlemmar har olika behov vid kommunikation med vårdgivare. I och med att det nu är stort tryck på sjukvården och då personal snabbt utbildas ser vi att risken är stor för att det kommer att uppstå bristande tillgänglighet i kommunikationen med de patienter med covid-19 som har särskilda kommunikationsbehov. Den omfattande skyddsutrustning som är nödvändig vid vård av patienter med covid-19 är ett kommunikationshinder för många med hörselskada som annars använder läppavläsning som ett stöd. För många kommer alltså behovet av tolk vara större än vanligt vid vård för covid-19.

För att säkerställa att Region Stockholms informationsspridning och kommunikation vid vård är tillgänglig för alla ser vi ett stort behov av samordning i stabsledningen. Det är mycket viktigt att alla länets invånare kan ta del av den information som regionen sprider och att vårdgivare har kunskap om hur de skapar tillgänglig kommunikation för vår målgrupp

Följande är våra förslag på enkla insatser för att tillgodose tillgängligheten i informationsspridning och vid kommunikation i samband med vård:

- Tillhandahåll lättillgängligt informationsmaterial (t.ex. i planschformat) i fältsjukhuset, om bemötande av och kommunikationslösningar för döva, personer med hörselskada och personer med dövblindhet.
- Upprätta en speciell telefonlinje för tolkar (teckenspråk, TSS och skrivtolkning) för att det ska gå snabbt för vårdpersonalen att få kontakt med tolkar när patienter behöver det. Så att man inte behöver gå via 1177.se för att få tag på en tolk.
- Låt alternativtelefoni på Rosenlund tillhandahålla Ipads till fältsjukhuset för att möjliggöra distanstolkning (teckenspråk, TSS och skrivtolkning).
- Direkttexta Region Stockholms pressträffar. Svensk skrivtolkning (www.skrivtolkning.se) har tekniska lösningar för direkttextning på distans.

Dessa åtgärder rekommenderar vi Region Stockholm att vidta omgående. Vår kontakt med regionen under denna kris har gjort det tydligt för oss att det saknas samordning kring tillgänglighetsarbetet i regionen. När krisen är förbi behöver rutiner upprättas för att säkerställa att alla delar av regionens verksamhet är tillgänglig för alla länets medborgare. Just nu behöver Region Stockholm hitta lösningar för att omedelbart tillgodose tillgängligheten både i informationsspridning och vid vård.

Agneta Österman Lindquist, ordförande Hörselskadades distrikt i Stockholms län
Julius Gasslander, ordförande Stockholms Dövas Ungdomsråd
Joakim Hagelin Adeby, ordförande Stockholms Dövas Förening
Natalie Axelsson, ordförande Unga hörselskadade Stockholm och Gotland
Peter Falkegård, ordförande Förbundet Sveriges Dövblinda Stockholm och Gotlands län
Helena Reuterham, ordförande DHB Östra

Kontaktperson
Maria Öjmertz,
Kanslichef, Hörselskadades distrikt i Stockholms län
maria.ojmertz@distriktet.info